

Ma esett értésemre, hogy Ő Felségének Grenade nevű hajója, egy a' Catalonai partokon portyászó ágyús-ladikot, f. h. 13d. hét órai üzés után, elvett egy spanyol rabló-hajótól. Hanem csupán a' Rabló-kapitány 's két matróz kerülhetének kezünkre, a' többi legénység a' partról a' hegyek közé vette magát.

A' Granade vezére azt mondja jelentésében, hogy még egy francia Tartanát (kissebb nemű hajót) is visszafoglalt.

Gen. Lieut. Báró Damas jelenti, hogy Medas szigetének Capitulatiója, (a' melly sziget közel esik a' Catalonai partokhoz) f. h. 15d. íratott-alá, 's más nap a' francia seregek Ő Felsége' nevében. „Éljen a' Király!“ kiáltás közben foglalák el. 17 ágyút, sok hadi eszközöket 's 40 napi eleséget találánk ezen szigeten, mellynek őrizete 77 emberből állott. Ezen szigetnek elfoglalása egészen szabaddá tévé hajózásunkat a' Catalonai vizeken, 's e' szerint néhány könnyű hajójinkat Barcelona' ostromlására fordíthatjuk.

Moncey.

A' Journal des Debats következő tudósításokat közöl, mellyek Kurírok által érkeztek Madridból Júl. 28dikáról: „Bizonyosnak mondják, hogy midőn Ballesteros Lorcába megérkezett, nem volt több 500 emberénél. — Contra-Admirális Hamelin megtiltá a' Cadixi hajósoknak, hogy a' kikötőtől el ne merjenek távozni. A' tilalom roszul esik, a' mint mondják a' lakosoknak, mert a' városban számos familiák egyedül halászatból élnek. Ez tehát ismét új ok a' kedvetlenségre az ostromlottak részéről, 's szerencsés foganatja lehet az ostromlókra nézve.“

A' 4d. Armada-testől jelentetik Badelonából Júl. 20dikáról: „A' Barcelonából közelebb megszökött személyek azt beszélék, hogy a' békételenkedés és zűgás midegyre nevededik ezen fő-város-

ban. Úgy látszik, hogy a' Milans és Lobera seregeinek mintegy 6000 emberből álló nagyja Villafrancából el nem távozott, 's csupán egy nagy csapat küldetett Igualadába. Az ellenség' hadi rendjei között rendtelenség 's békételenkedés uralkodik. Eddig tudhatják Villafrancában, hogy Ballesterostól több Regimentek elpártolának, 's ez a' környülállás nagy behatást tehet, 's fontos következései lehetnek. A' Barcelonai őrizet kirozott ma reggel Hospitalette felé. Nagy állhatatossággal támada-meg bennünket, de még nagyobb veretett-vissza. Részünkről kevés ember kapott sebet.“

~~~~~

Madridból Júl. 21dikéről közetkezendő tudósítás érkezett: „Egy történetnek valánk tanúji, mellyről ezennel megteszem jelentésemet. Némelly gonoszok, tudom más formán fogják majd előadni a' dolgot, én úgy írom a' mint valósággal történt. Egy Klastromnak kápolnájában, melly az Angoulemi Herczeg lakásával ragad-egybe, tűz ütött-ki magát. Ő kir. Herczega szokása szerint reggel ezen kápolnába ment Misét hallgatni. Visszatérte után fél órával ütött-ki a' tűz. Az égés 24 óráig tartott. A' templom, klastrom 's számos szomszéd házak prédájivá levének a' lángoknak. Katonájink olly buzgóságot és készséget mutatának ez alkalmatossággal, a' millyet csak tőlök várni lehetett. Láttuk miként hordák-ki a' beteg vagy öreg barátokat a' lángok közül. Az Angoulemi Herczeg mind végig az égés körül maradott. A' gyűladást egy szomszéd serfőző-háznak tulajdonítják.“

~~~~~

N a p i - j e l e n t é s .

Gen. Lieut. Gróf Bordesoult jelenti Ő kir. Herczégének, hogy Júl. 16d. reggeli 5 órakor 8 — 9000 emberből álló

ellenség, 60 nehéz ágyú és 9 ágyúzóladik által segítettve 6 csapatban rontott ki Leon szigetéből és Trocaderóból, olly szándékkal, hogy Puerto-Realtól Chiclanáig, líneának minden pontjain megtámadjon bennünket. Egy csapat jobbról, melly valami 2000 emberből állott, a' Szanti Pedri erősségnél lévő canalison jött-keresztül; más 3 csapat a' Soazoi hídon nyomult-elő, mellyek közül az első 2 — 3000 emberrel 's ágyúkkal Chiclanának tartott, a' 2d. 12 — 15000 Gyalogsággal 's 150 Lovassal a' Bellunoi sánczok felé, a' 3d. pedig ugyancsak 12 — 1500 emberrel az Osioi malom felé ment, melly körül volt árkolva és korlátolva, 's egy Voltigeur Compania feküdt benne. Az 5d. csapat, melly nemkülönben 12 — 1500 emberből állott, la Caraccából indult-ki a' Ruffini sánczolás felé; végre a' 6d. melly több volt 1000 embernél Trocaderóból nyomult előre. Általjövén mind ezen csapatok a' canalison, Batteriáiknak védelme alatt hadi-rendbe állottak, 's azon bizonysággal kezdének mozgásaikhoz, mellyet bennük védelmek szerze. Az ellenség bizakodásának nevelése végett, és hogy kártácsainak védelme alól kijjebb csalhassuk, az előbbeni rendeléseken kívül meg azon parancsolatot adá Gen. Bordesoult, hogy seregeink, kivévén a' megerősített állásokban lévőket, vonúlnának hátrafelé; hanem tüzöknek hevessége, mellyel lelkesítették nem engedé a' hátrálást, mellyet a' Gen. a' végre akart használni, hogy az ellenségnek, sánczolásaiba való visszatérhetését elzárhassa.

Minekutána a' 36d. Regementnek Puerto-Realban fekvő egy Granatéros és egy Voltigeur Compániáji, egész 20 lépésnyire bévárták volna az ellenséget, akkor annak rendjeire olly merészséggel rohantak, hogy az nagy zürzavarban futásnak eredett, 's a' két Compánia által

üzetvén, az ellenséges Batteriáknak kemény kártács-tüzelése mellett is, emberei közül jó formán elfogattattak. De még sokan sebet is kaptak ezen ellenséges csapatbeliek, 's számosan vízbe fulltak a' hídhoz siettekben.

A' la Caraccából előrenyomult csapat Venta-nuevának tartott, hanem alig hogy megpillantá a' 34d. Regementnek egy küszdeni vágyó Compániáját, azonnal felhagyott megtámadási mozdulatjával, 's mind a' mellett is, hogy a' Ruffini sánczokat megszállott seregek, parancsolatjok szerint hátrafelé kezdének vonulni, a' két ágyúsladik' és a' la Caraccai Batteriák' védelme alól, az ellenség eltávozni nem merészlett.

Az Osioi malom' megtámadására rendelt, 's egy ágyúsladiktól segített csapatot, olly vitézül fogadá a' 34d. Regement' Voltigeur Compániája, melly az itt való sánczolásokat szállá-meg, hogy a' csata' helyét holtak és sebesek teríték-el az ellenség részéről.

A' Bellunoi sánczok ellen nyomuló csapat sem mehetett többre; ennek két Compánia, segítettvén tüzelésében két Batalion által, annyira ellentállott, hogy fél órai vagdalkózkodása után hatravonult, hogy majd az Osioi malmot megtámadó csapathoz csatolja magát, de a' melly szándékában hasonlóképen nem boldogúlhatott. A' malomban lévő Compánia igen nagy dicséretet érdemel, egyedül állván-ki két csapatnak ostromát, 's egy órai puskázás után az ellenséget tetemes veszteséggel hajtván-vissza a' szigetre.

A' Chiclanai országúton előnyomuló csapat olly vélekedéssel volt, hogy az ezen város' elején lévő körülkorlátolt ház minden védelem nélkül van, 's teljes bátorsággal nyomult „Éljen Riego!“ kiáltozás közben előre. Midőn azonban már csak 25 lépésnyire lett volna a' háztól, a' 20d. Regementnek ottan lévő Compá-

niája, 's a' hátul álló Vadászok' tüzelése által feltartóztatott. Igyekezett mindazonáltal kifejtődni, hanem Gen. Gróf Bethisy, ki két Gárdabeli Bataliont 's 3 ágyút rejtett-el az erdőben, kártácsal kezdé lövetni az ellenséget, 's olly sebességgel nyomult ellene, hogy az visszavonulván, a' canalisig üzetett, 's nevezetes veszteséggel menekedett-meg.

A' Szanti Pedri erősségből jövő csapat, Chiclana mellett az Anna kapolnájához egy puskalövésnyire közelített; hanem a' Carignani Hercege Generális, ki a' 20d. Regementnek egy Batalionával őrzé a' helyet, azonnal elkezdé a' csatázást. De minden sok akadályai mellett is, megállá ezen csapat egy óráig a' helyet, míg nem Gen. Bethisy, dolgát végezvén az őtet környékezőkkel, egy Batalionnal az Anna kápolnájához ment. Ekkor már az leve sorsa ezen osztálynak is, a' mi a' többinek; teljes zürzavarban vonúlt-hátra, 's nagy bajjal juthata-el ladikjaihoz, a' mellyekre az erősségbeli minden tüzelés mellett is rájuk akarának rontani katonáink. A' 20d. Regementtől egy Furírunk elesett a' ladikok körül.

Ezen nap olly nagy vitézségeknek, 's készségeknek adták jelét Királyok iránt seregeink, hogy az ellenség minden erőnkét igen is feljülmuló száma mellett is mindenfelé visszaveretett. Vesztesége az elestekre és sebésekre nézve többre mehet 1500 embernél, midőn részünkről az első jelentésnél fogva csak 16 esett-el és 65 kapott sebet, kik között van 5 Tiszt. (Következik a' Tiszteknek, Al-tiszteknek és közembereknek magasztalása.)

Spanyol Gen. Bessieres egybecsapott Júl. 17d. Alvarete előtt egy pártos sereggel, mellyből 60 embert 2 Tiszttel együtt megölt, egy Tisztet, 30 At-tisztet, 's Közembert 's 30 lovat elfogott, és egy ágyút elfoglalt. Ezen ütközet után nagy hirtelenséggel a' Chinchillai erős-

ségnek nyomult Gen. Bessieres, 's azt Júl. 18d. reggel kezére kerítette. A' nevezett erősség' birtoka nagy fontosságú Murciával való egyesülésünkre nézve.

Gen. Bourk jelenti Ő kir. Hercegségének, hogy Júl. 15d. egészen végrehajtá Corunnának békerítettését. Osztályának seregei mind azon helyeket megvevék, mellyek ezen város körül vannak 's azt fedezék, és az ellenséget a' falak közé szorították.

Éppen most veszi Ő kir. Hercegsége azon fontos tudósítást, hogy a' 2d. Armada-test Gróf Molitor' vezérlése alatt Lorcát megvevé. Seregeink ezen erősségnek birtokába Júl. 13d. reggel jutának valamelly különös fortélyos cselekedet által.

A' két utóbbi hadi munkalódások bővebb körülállásai, a' legközelebbi napi-jelentésben közeltetnek.

A' Madriti Fő Hadiszálláson, Júl. 20d. Ő kir. Hercegsége' parancsolatjából

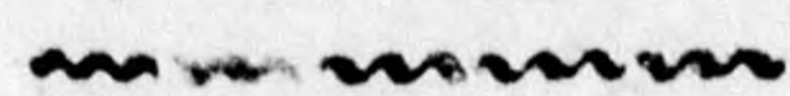
Gróf Guillemint, Major-Generális.

Nem hivatalos részében így szól a' Moniteur: „Rendkívül való alkalmatossággal vevénk leveleket Corunnából, mellyek jelentik, hogy ezt a' helyet Júl 15d. és 16d. hatalmasan támadák-meg Gen. Bourk' vezérlése alatt a' franczia seregek. Az elsőbbi igen heves viadalokban Gen. Wilson lövést kapott czombjában, 's egyik Adjutánsa, a' mint hallik, Oberster Ligth halálos sebbe esett. — Morillo, Santjago de Compostellán keresztül, Vigo felé nyomult előre.

~~~~~

A' Júl. 22d. Madriti Ujság körülállásos tudósítást közöl a' Júl. 20dikan történt gyűléséről, 's azt úgy adja-elő, mint a' legfortélyosabb istentelenség' munkáját. Általa az Angoulemi Hercege nagy veszedelemben forgott, 's ha palotáját csak öt minútával később hagyja-el, talán végrehajthatott volna a' legbor-

zasztóbb gonosztétel, 's vele együtt 4 — 400 személyek lettek volna áldozatjaivá a' leggazabb szakadás lelkének. Az országos Regenség 's ennek Miniszterei a' leghathatósabb eszközöket vevék elő, hogy a' gyűlés' szerzőit felfedezhessék, 's ezentúl az efféle gonoszságokat megakadályoztathassák. Már ekkoraig is számos személyek elfogattattak, kik között van egy Liberális, ki ez előtt néhány nappal rútvál kázhozatá Ő kir. Herczegségét és a' francia Armadát, továbbá egy építő-mester, Palarea' ipa, 's a' pártos Igazgatásnak egy Tisztviselője, ki az égés' napján dél tájban szokatlan gyorsasággal sürgette passusát. A' Madriti nép a' legnagyobb kedvetlenségnek adá ez alkalmatossággal jelét, mellyel a' liberalis factio iránt viseltetik; 's a' francia Vezérek olly nagylelkűséggel viselék magokat, hogy a' népet boszszuállásában tartóztatták. A' tűz által okozott kárt 8 — 900,000 Reálra (200,000 Frankra) teszik.

Az Etoile így ír Júl. 21d.: „Generál. Bonnemain, ki a' Molitor osztályánál van, csaknem hihetetlen bátorsággal foglalá-el Lorca városát 's az ottan lévő erősséget. A' 4d. könnyű Regiment nagy dicsőséggel tetéze itten magát, 's Oberstere Generalisi rangra emeltetett. Sok hadi eszközök és élelem, 18 ágyú és 600 fogoly kerülének ez úttal kezünkre. Lorca városának lakosai azon szerencsét kérik-ki magoknak, hogy a' 4d. Regiment' zászlóját egy pántlikával ékesíthessék, mellyen arany betűkkel áll a' város' neve. Ez az egész győzelem részünkről csupán egy Tisztbe 's valami 20 közemberbe került.

Ugyancsak a' közelébb nevezett Ujság közli Mataróból Júl. 21dikéről a' mi következik: „A' Lobera és Milans osztályai Tarasban seküsznek; az egész línéan mindenütt mozgások vannak a' végett,

hogy ezen két osztályt Barcelonától elre-
készthessék, 's ha lehet két tűz közé, u.
m. a' körülfogó seregek, 's a' Granolers-
tól Figuerásig terjedők közzé hozhassak.
Villafranca' lakosai a' Király részére állot-
tak. A' Fő Hadiszállás még Badelonában
van. Gen. Sarsfield gyakran együtt dol-
gozik a' Marschallal.“ Azt is említi meg
az Etoile, hogy Gen. Donna lieu szabad-
ságot kért a' Baregesi feredőkbe mene-
telre, hogy ottan egy régi sebet orvo-
solhassa.

Egy Badelonai levélnek ezek a' sza-
vai Júl. 21d.: „Mozdulásunk meghatá-
roztatott, holnap Igualadába indulunk.
Csudálatosan segéllenek bennünket a' kör-
nyúlallások, mert éppen most halljuk,
hogy Villafranca' lakosai a' Király' ügye
mellé állottak. Ez a' dolog nem leszen
jó foganat nélkül, mert a' Lobegrát és
Ebró vizek között eső föld, Cataloniának
azon részéhez tartozik, mellyben legszá-
mosabbak a' Royalisták. Monso, Milans-
nál és Loberánál van. (És így nem holt
meg) Gyors lépésekkel siettetjük a' dol-
gok' kifejtődését.“

Portugallia és Brasilia.

Azon Biztosság, mellyre a' Consti-
tutio plánumanak készítése bízott, gyak-
ran tart gyűléseket; azon munkalódik
mindenekfelett, hogy a' Portugalliai Mo-
narchianak széles kiterjedésű tartomá-
nyai polgari tekintetben el ne szakasztas-
sanak egymástól, 's azt reménylhetni,
hogy ezen okból a' Brasiliaiaknak külö-
nös Constitutio engedtetik ugyan azon
egy Fejedelem alatt. A' Király mar mos-
tan sem él az 1805diki régi titulussal, ha-
nem magát Portugallia, Brasilia és Al-
garbia egyesült Országok' Királyának
nevezi.

Gróf Funchal a' szent székhez Nagy-
követnek, Cruz Guerriere Petersburgi

Követnek neveztettek ki; Brito megerősítetett előbbeni Hágai követségében.

Egy Júl. 4d. költ. hivatalos levél imígy szerkezteti-egybe a' Status-tanácsot: Infans Don Miguel Ő kir. Hercegsége, Herceg Cadaval, Marquis Palmella, Gróf Sub-Serra (M. Pamplona), Gróf Povia, Gróf Barbacena, Falcao de Castro, Gomez de Oliveyra, Raymundo Nogueira, Teixeira de Carvalho, és Oliveyra Leyte de Barros. — Egy más, ugyan azon napon költ. hivatalos-levél-nél fogva, számos személyeknek titulusok és jutalmak adatainak. Gróf Amarante Chavesi Marquisnek nevezetett 's 5600 ft. esztendei jövedelmű mezei jószággal ajándékozott meg, melly három Generatióra szól. (Portugalliában ugyan is két, három Generatióra szoktak a' fő Nemességnek a' titulusok 's az azzal járó javak adattatni.) Gróf Palmella Marquissá leve két Generatióra szóló adománnyal; Pamplo de Costereal Sub-Serrai Gróf 2 Generatióra, Souza de Sampayo Szanta-Marthai Vicomte ugyancsak 2 Generatióra levének Marquisokká. Számos Kormányzókat és Canonokokat is nevezett ki a' Király. — Mind azon Katona-tisztek és más személyek, kik Május' 27d. Villafrancába jövenek 's Don Miguel Infanssal egyesültek, arany mejjpénzt kapnak.

Francia Ország.

A' francia Udvarnál meghatalmazott tengeri Hatalmasságok' Nagy-követeihez és Követeihez következő kerülő-levélet bocsátott a' Külső-Miniszter. Ő Felségének az illető Udvaroknál lévő Nagy-követei és Követei hasonló értelmű tudósítást vettek.

„Nagy-követ Úr!”

„A' francia Igazgatás hűségesen megmaradván egyszer kinyilatkoztatott nagylelkű plánumai mellett, mellyeknél

fogva rablásra szabadító leveleket nem ad, 's minden kereskedő-hajóknak batorságos menetelt enged; nem tartotta szükségesnek kijelelni némelly spanyol kikötőknek valóságos elkerítését, minekelőtte e' végre száguldozó hajókat nem rendelne. Azt hitte a' nevezett Igazgatás, hogy a' hadnak és Nemzeteknek törvényei sokkal inkább ismeretesek lehetnének, 's Francia Országának törvényes magaviselete illendőbb tiszteletben tarthatnék, minthogy a' tengeri elkerítések ellen próbák tétethetnének, 's azon helyekre elesség vitetnék, mellyeket az Ő legkeresztyenibb Felsége tengeri és száraz hadi-ereje ostrom alá vett.“

„Azonban tapasztalásból kelle megtanulni a' francia Igazgatásnak, hogy e' részben megcsalattatott. Minden nap próbát tesznek különféle vitorlák alatt némelly hajók, hogy a' Cadixi, Barcelonai, Szantonai és Sz. Sebestyáni kikötőkbe élelmet és hadi eszközöket vihesse- nek. Különösen a' Cadixi kikötőkben számos hajókat feltartóztatott a' királyi tengeri erő, 's terheiket lerakatta.“

„Óhajtván az Ő Felsége Igazgatása, hogy a' neutrális Hatalmasságok' jobbágyai többé ne tennék ki magokat efféle kedvetlenségeknek, kereskedő-expeditiókat küldvén az ostrom alatt lévő helyekre: ezennel szükségesnek látja kinyilatkoztatni, hogy a' Cadixi, Barcelonai, Szantonai és Sz. Sebestyáni (újabb kerülő-levél szerint a' Corunna és Terroli is) kikötők valóságos ostrom alatt vannak. Kérem Nagy-követ Urat, jelentse meg ezt Igazgatásának, 's adja értésére, hogy a' tengeri jussoknak principiumai szerint, minden, akármelly Nemzethez tartozó hajók feltartóztattnak, 's confiscaltathattatnak Ő Felségének tengeri ereje által, hogyha az említett kikötőkbe akarnak bélopódnizni.“

„Reményli a' királyi Igazgatás, hogy

ezen rendszabások, mellyeket tennie kellett, kevés ideig fognak tartani, és hogy az ostrom alatt lévő helyek rövid időn minden Nemzetek kereskedésére nézve újra megnyithatnak.“

Párizs, Júl. 24d. 1823.

Chateaubriand.

I l l y r i a.

A' Laibachi Ujság így ír Júl. 29d. „Országunk egy részének, nevezetesen a' Villachi Kerületnek az a' szerencséje leve, hogy a' dicsőségesen uralkodó Háznak egyik felséges Tagját ha csak egy napig is kebelében tisztelheté. Ugyan is a' Cs. K. Koronaörökös Fő Herceg Ferdinand, Tyrolisi útjában, Mária-Czellből Muraun keresztül, Spitalba és Lienzbe méltóztatott jönni 's Júl. 25d. St. Michaelen által a' Villachi kerület' határába megérkezett. Gmundenben B. Schmidburg az Ország' Kormányzója fogadá ő Cs. K. Fő Hercezséget, 's elkísére Spitalba, hova éjjeli szállása rendeltetett. Másnap Sachsenburgon, Greifenburgon és Oberdraunburgon keresztül Lienzig ment ő Cs. K. Korona-Hercezsége. Mindenütt a' melly helyeken által vivé útja, öröm-innepet szüle a' kedves jelenés, 's tisztelő lövöldözésekben és sokszorozott Eljen kiáltásokban adá örvendezésének nyilvánosságos jeleit a' sokaság. Az iskolai Ifjúság, a' polgári formaruhás sereg zászlóikkal 's muzsikáikkal, mindenütt rendben állottak ő Cs. K. Fő Hercezségének fogadására; a' helybeli Elöljáróknak, 's a' szomszédságból is egybegyülekezett Papságnak az a' szerencséje vala, hogy ő Cs. K. Fő Hercezségének bémutatattak, 's Spital Mező-városa lakosainak a' felséges Vendég bírásán való örvendezését, a' városnak kivilágosítottatása tolmácsolá. — Ezer áldások kísérik ő Cs. K. Fő Hercezségét további utazásában.

P á p a S t á t u s a i.

A' Rómából Júl. 23d. indult legújabb tudósítások újra igen megnyugtatólag szólnak a' szent Atya' állapotjáról. A' csonttörés' orvoslása rendesen megy, 's ekkoráig az állandó hagyatfokvésnek sem levének semmi veszedelmes következései.

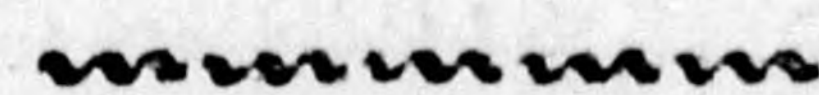
B é c s.

ő Cs. K. Felségek elvégezvén a' feredővel való élést, Júl. 30d. délelőtt Badenből a' Cs. K. Udvarba visszatértek 's Aug. elsőjén korán reggel Lubereckbe utaztak, a' honnan a' többi Ausztriában fekvő familiai Uradalmaikat fogják meglátogatni.

Aug. 7d. a' Státus-papirósainak közép-árrok:

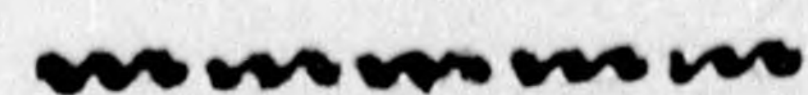
Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. —; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 37 1/4; 100 for. C. P. 249 7/8; for. V. Czban. 1 Bank-Actia 928 for. C. P. Cs. Arany —

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Júl. 23 Aug. 2d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Júl. 29.	137	93	65	57
— Aug. 2d.	121	95	63	56
Stockerauban Júl. 28d.	155	103	—	49
Fischamenden Júl. 29. és 31d.	84	55	—	44
Nagy Enzensdorfon Júl. 30.	118	97	48	49

Elegyes Dolgok.

Calculus vagy Vesekő ellen
való orvosság.

A' legkínosabb és legélesebb fájdalmakkal járó nyavalyák között nevezetes az, melly a' vesében, vagy onnan a' hójagba leszállott kövektől vagy porondoktól származik. Én ennek a' nyavalyának mind természetét, mind orvoslása' módját legelőször tulajdon magamon tapasztaltam. Fél esztendeig, majd minden negyedik hétben, nagyobb nagyobb mértékben előforduló kínjaim után, a' midőn már a' sok patikai szereken, könnyebbülésem' érzése nélkül keresztül estem, 's gyógyulásomhoz való reménységemet csaknem egészen elvesztettem, az Isteni gondviselés egy véletlen történet által a' következő orvosságra vezetett, mellyet éppen úgy közlök ebben a' nyavalyában kínlódókkal, a' mint én mind magamon mind másokon haszonnal tapasztaltam.

Fogatni vagy lövetni kell egy süldő nyulat, ha lehet bak legyen, noha a' nősténje is jó. Annak a' bőrét lehúzáván, azon nyersen valami ajtóra kell teríteni, hogy ragadjon-rá és száradjon-meg. Minekutána tökéletesen megszáradt, minden szőrét le kell szedni, 's a' mi pelyhe ott maradna, azt lángal le kel perselni, hogy a' bőr csupa kopaszon maradjon. Ezt a' bőrt akar a' napon, akár sütés után a' kemenczébe vetvén, úgy meg kell szárasztani, hogy mozsárba porrá lehessen törni. Ezt a' port sűrű fátyolszítán általejtvén, egy pintes palaczkba kell tenni, reá jó lehúzott ó bort tölteni egy pintet; ebbe a' zagyvalékba 13 – 16 csepp Bécsi szegfű-olajat cseppenteni;

a' palaczkot bédugva harmad napig tartani; minden nap kétszer háromszor felrázni; harmad nap múlva folytában minden reggel éhomra, dél tájban, ebéd előtt, 's estve lefekvéskor egy jó pálinkás-pohárral, előre mindég jól felrázva inni míg elfogy.

Éppen most 9 esztendeje, mikor én ezt az orvosságot magamon megpróbáltam, 's más nap' mindjárt hogy vele élni kezdettem, három vagy négy apró Calculusocskáktól szabadultam-meg. Azolta soha többé ezen nyavalya miatt nem szenvedtem; másokat pedig, a' kiket lakásom' környékében e' miatt szenvedni hallottam, sokakat megszabadítottam.

Ezen orvosságnak közönségesen való kihirdetetésével mint ember, szenvedő embertársaimnak eddig is tartoztam volna; de csupán azért halasztottam ennyire, hogy azt minél többeken próbálván, még annál nagyobb bátorsággal ajánlhaszam. A' vele való élés' ideje alatt őrizkedjen a' beteg minden nehezen emészthető eledelektől, millyen a' sertés-hús. A' sajt és túró ételről pedig örökösen mondjon-le. Ha az ember ezzel az orvossággal nyáron él, minthogy benne állati rész van, 's annál fogva a' melegtől könnyen megszagosodhatik, hűvös helyen kell tartani.

Ha meg találna esni, hogy az első vele való élésre, azoknak a' kik ebben a' nyavalyában régtől fogva kínlódnak, ez az orvosság nem használna, meg kell próbálni másodszor is; jóllehet én csak egygyen sem próbáltam, a' kinek az első vele való élés nem használt volna.

Kovács Ferencz,
Sz. Somlyai Ref. Predikátor.

